Unio Aleroni

Lluçà

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Sector oest, nord i est del terme municipal
Emplaçament	Riera Merlès, riera Lluçanès i riera Gavarresa

Coordenades:

Latitud:	42.07749
Longitud:	2.05971
UTM Est (X):	422222
UTM Nord (Y):	4658808

Classificació

Número de fitxa	08109 - 253
Àmbit:	Patrimoni natural
Tipologia	Zona d'interès
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	L'espècie és força present a les tres rieres gràcies a una bona qualitat de l'aigua, tot i que ja sigui pel cabal o per les característiques de la fauna aquàtica, es troba concentrada en trams determinats.
Protecció	Legal
Observacions protecció:	llei 12/2006, de 27 de juliol
Accés	Fàcil
Ús actual:	Social
Titularitat	Pública
Titular:	Generalitat de Catalunya. Departament de Medi Ambient. ACA. c/ Provença, 204-208, 08036 Barcelona
Autoria de la fitxa	Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa:	dt., 27/10/2009 - 01:00

Descripció

L'unio aleroni és una espècie de mol·lusc d'aigua dolça que és present en diferents punts de les rieres de Merlès, Lluçanès i Gavarresa al seu pas pel municipi de Lluçà. Aquest mol·lusc era molt comú a bona part d'Europa des de mitjans de l'Era Primària però ha sofert un gran retrocés les últimes dècades reduïnt-se enormement la seva població. La causa d'aquest retrocés és el canvi en la morfologia dels rius, tant per la disminució de la qualitat de l'aigua com per la introducció d'espècies no autòctones que no afavoreixen al procés vital d'aquesta espècie.
Es tracta d'una espècies de mol·lusc d'aigua dolça filtradora que s'alimenta de petites partícules de l'aigua del riu. El cicle vital de l'espècie s'inicia entre febrer i agost quan les femelles alliberen unes larves diminutes que parasiten peixos instal·lant-se en les brànquies d'aquests. Al cap d'uns 26 a 30 dies, aquestes larves es desprenen del peix i s'enterren al llit fluvial, on al cap d'uns cinc anys ja es poden reproduir. Les nàiades d'aquesta espècie poden arribar a viure un màxim de 30 anys assolint dimensions notables.
Actualment es troben exemplars d'aquesta espècie en alguns punts de la riera de Merlès i en les capçaleres de les rieres Lluçanès i Gavarresa, entre els municipis de Lluçà i Alpens.
L'espècie Unio Aleroni és espècie protegida de fauna salvatge, està protegida per llei per ser una espècie amenaçada i en perill d'extinció, ja que a Catalunya actualment només hi ha constància que es conservi a la conca del Llobregat (a la zona alta del riu, a la riera de Merlès i a les capçaleres de la riera Gavarresa i Lluçanès), a la conca del Ter (al Brugent i al Llèmana), a la conca del Tordera (riera de la Belladona) i a la conca del Fluvià (al riu Ser i al Fluvià).

Observacions:

L'associació ADDEFFA (Estudi de la Fauna i la Flora Autòctones), amb seu a la masia de Camadoca (Santa Maria de Merlès), té un projecte al voltant d'aquesta espècie. Aquest projecte consisteix en la cria en captivitat de l'Unio Aleroni en diferents basses que hi ha al voltant de la masia i la reintroducció a la riera quan el cabal ho permet.

Bibliografia

CARRETERO, Miquel A., ALTABA, Cristian, BASSOLS, Emili, GIRÁLDEZ, Santiago, ROSELL, Carme (2000). "El plan de recuperación de la náyade Unio Aleroni en la comarca catalana de la Garrotxa. Quercus, núm 170. 2000.
COMAS, Eulàlia, MALLARACH, Josep Ma. «La nova població de nàides (Unio Aleroni) a la conca del Llobregat». Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural, núm. 72. 2004.
ORDEIX, Marc; CAMPRODON, Jordi; COMAS, Francesc; MOLIST, Mercè; BARNIOL, Florenci (1998). «Dades sobre
la presència del mol·lusc bivalve d'aigua dolça Unio elongatulus aleroni (Companyó i Massot, 1845) al Lluçanès». Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural, núm. 66. 1998.

